

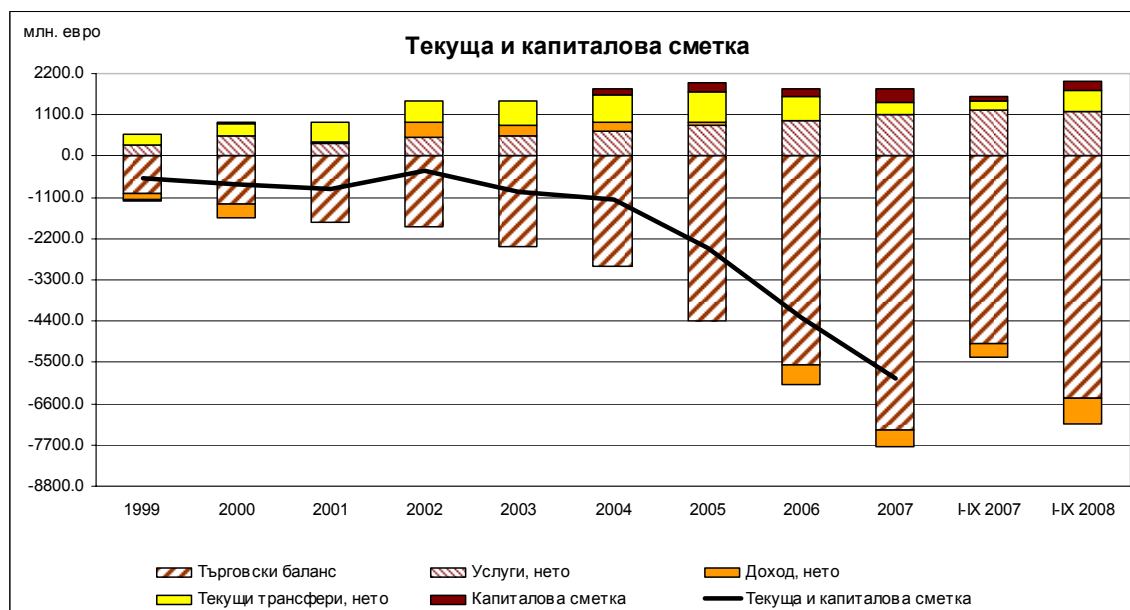
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – септември 2008 г.

За януари – септември 2008 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 5145.9 млн. евро (15.1% от БВП²), при дефицит от 3761.9 млн. евро (13% от БВП) за същия период на 2007 г.

За септември 2008 г. **текущата сметка** е отрицателна, в размер на 535.5 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 541.8 млн. евро за същия месец на 2007 г. За януари – септември 2008 г. текущата сметка има дефицит в размер на 5381.3 млн. евро (15.8% от БВП), при дефицит от 3900.2 млн. евро (13.5% от БВП) за същия период на 2007 г. Основни фактори за увеличението на дефицита по текущата сметка са нарасналите дефицити по търговското салдо (с 1469.5 млн. евро) и по статия *Доход* (с 298.7 млн. евро).

Търговското салдо³ за януари – септември 2008 г. е отрицателно, в размер на 6448.5 млн. евро (19% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 4979 млн. евро (17.2% от БВП) за същия период на 2007 г. За увеличението на търговския дефицит допринася и увеличението на цените на суровия петрол и природен газ.

Износът (FOB) възлиза на 11 965 млн. евро, при 9829.6 млн. евро за същия период на 2007 г., като нараства с 21.7% на годишна база, при ръст от 10.1% за същия период на миналата година. **Вносът (FOB)** е 18 413.5 млн. евро, при 14 808.6 млн. евро за януари – септември 2007 г., като нараства с 24.3% на годишна база при ръст от 18% за същия период на миналата година. Основен принос за разликата в темповете на растеж на

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2007 г. и 2008 г. Данните за август 2008 г. са ревизирани. С отчета за октомври 2008 г. ще бъдат представени ревизии на данните за април – септември 2008 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2007 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 28 898 млн. евро и оценка за 2008 г. – 34 022 млн. евро.

³ Данните за вноса и износа е необходимо да бъдат анализирани и интерпретирани внимателно поради проблемите с техния обхват и качеството след въвеждането от 1 януари 2007 г. на системата „Интрастат“.

вноса на годишна база за отчетния период на 2008 г. и на същия период на 2007 г. има увеличението на цените на суровия петрол и природен газ.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 1206.1 млн. евро (3.5% от БВП), при положително салдо в размер на 1230.3 млн. евро (4.3% от БВП) за същия период на 2007 г.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 676.7 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 377.9 млн. евро за същия период на 2007 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 537.8 млн. евро (1.6% от БВП) при 226.4 млн. евро (0.8% от БВП) за същия период на 2007 г.

Капиталовата сметка е положителна, в размер на 235.4 млн. евро, при 138.3 млн. евро за същия период на 2007 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 8302.3 млн. евро, при положителна сметка в размер на 7915 млн. евро за същия период на 2007 г.

Преките инвестиции в чужбина са 414.5 млн. евро, при 140.1 млн. евро за същия период на 2007 г.⁴ **Преките чуждестранни инвестиции в страната**⁵ са 3659.8 млн. евро (10.8% от БВП), при 4715.2 млн. евро (16.3% от БВП) за същия период на 2007 г. Преките инвестиции покриват 68% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 120.9% за януари – септември 2007 г.

Портьфейлните инвестиции – активи нарастват с 211.3 млн. евро, а за същия период на 2007 г. те намаляват с 97.7 млн. евро. **Портьфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 242.6 млн. евро. За януари – септември 2007 г. **портьфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 288.4 млн. евро.

Други инвестиции – активи намаляват с 642.3 млн. евро, при намаление в размер на 362.8 млн. евро за същия период на 2007 г. **Други инвестиции – пасиви** нарастват с 4953.8 млн. евро, при увеличение от 3218.7 млн. евро за януари – септември 2007 г.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има отрицателна стойност, в размер на 436.4 млн. евро. За същия период на 2007 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1166.7 млн. евро.

Общият баланс е положителен, в размер на 2720.1 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 2986.4 млн. евро за същия период на 2007 г.

За януари – септември 2008 г. резервните активи на БНБ⁶ нарастват с 2720.1 млн. евро.

* * *

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnb.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

⁴ Разликата в размера на инвестициите за двата периода се дължи основно на извършена инвестиция в чужбина през март 2008 г. от дъщерно дружество в България на голяма мултинационална компания.

⁵ Предварителните данни за 2007 г. и 2008 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2008 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁶ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Септември.07	Септември.08	към 30.IX.2007	към 30.IX.2008	към 30.IX.2007	към 30.IX.2008
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-512.3	-527.8	-3761.9	-5145.9	-5686.6	-7331.1
А. Текуща сметка¹	-541.8	-535.5	-3900.2	-5381.3	-5886.4	-7784.5
Стоки: кредит (f.o.b.)	1199.2	1403.7	9829.6	11965.0	12917.5	15647.2
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1804.1	-2099.8	-14808.6	-18413.5	-19830.6	-24419.5
Търговски баланс ²	-604.9	-696.1	-4979.0	-6448.5	-6913.1	-8772.3
Услуги: кредит	480.8	570.7	3813.4	4329.6	4594.9	5141.4
Транспорт ³	136.4	158.1	1110.7	1265.2	1368.3	1538.9
Пътувания ⁴	269.7	296.1	1993.2	2239.7	2257.6	2533.4
Други услуги	74.7	116.5	709.5	824.8	969.0	1069.1
Услуги: дебит	-306.9	-369.8	-2583.1	-3123.5	-3410.3	-4050.5
Транспорт ³	-110.7	-129.1	-864.6	-1106.9	-1132.5	-1428.6
Пътувания ⁴	-129.6	-160.1	-993.5	-1236.3	-1281.0	-1574.8
Други услуги	-66.7	-80.6	-725.0	-780.4	-996.9	-1047.1
Услуги, нето	173.9	200.9	1230.3	1206.1	1184.6	1090.8
Стоки и нефакторни услуги, нето	-430.9	-495.2	-3748.7	-5242.4	-5728.5	-7681.4
Доход: кредит	137.5	167.8	1122.5	1283.2	1471.6	1692.4
Компенсации на наетите ⁵	114.9	139.0	903.5	1047.0	1186.7	1372.8
Инвестиционен доход	22.5	28.8	219.0	236.2	284.9	319.5
Доход: дебит	-282.2	-216.3	-1500.4	-1959.8	-2022.4	-2442.4
Компенсации на наетите	-1.7	-1.6	-31.6	-19.1	-40.7	-27.1
Инвестиционен доход	-280.6	-214.7	-1468.8	-1940.7	-1981.7	-2415.3
Доход, нето	-144.7	-48.5	-377.9	-676.7	-550.8	-750.0
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-575.7	-543.8	-4126.7	-5919.1	-6279.3	-8431.5
Текущи трансфери, нето	33.8	8.2	226.4	537.8	392.9	647.0
Текущи трансфери, кредит ⁶	78.7	60.8	616.0	1055.9	830.2	1348.4
Текущи трансфери, дебит	-44.9	-52.6	-389.6	-518.1	-437.4	-701.4
Б. Капиталова сметка^{1,7}	29.6	7.7	138.3	235.4	199.8	453.3
Капиталови трансфери, нето ⁶	29.6	7.7	138.3	235.4	199.8	453.3
Текуща и капиталова сметка	-512.3	-527.8	-3761.9	-5145.9	-5686.6	-7331.1
В. Финансова сметка^{1,7}	1770.6	1083.9	7915.0	8302.3	9873.3	11014.7
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	546.0	315.4	4567.8	3245.3	6300.2	4986.8
Преки инвестиции в чужбина	-15.1	-11.8	-140.1	-414.5	-210.8	-474.7
Преки инвестиции в България ⁹	561.1	327.1	4715.2	3659.8	6518.4	5461.5
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	-7.4	0.0	-7.4	0.0
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	49.8	-46.1	97.7	-211.3	-147.6	-376.1
Портфейлни инвестиции-пасиви	-39.5	-116.5	-288.4	-242.6	48.1	-343.3
Финансови деривати, нето	13.6	1.8	-43.6	-85.3	-99.1	-102.8
Други инвестиции-активи	568.6	324.8	362.8	642.3	-153.0	-138.9
Търговски кредити, нето ¹¹	2.5	0.0	-161.6	-125.8	-128.2	-98.3
Заеми	-12.2	-5.2	-79.0	-168.1	-150.1	-270.2
Валута и депозити ¹²	567.9	337.7	691.0	704.7	207.7	13.1
Други активи	10.5	-7.7	-87.6	231.5	-82.3	216.5
Други инвестиции-пасиви	632.1	604.5	3218.7	4953.8	3924.7	6988.9
Търговски кредити, нето ¹³	-14.6	0.0	149.2	78.4	202.7	187.1
Заеми ¹⁴	328.1	465.9	2200.3	2826.4	2734.4	3564.2
Депозити на нерезиденти	393.2	107.2	856.8	2020.6	1019.2	3192.3
Други пасиви	-74.6	31.4	12.3	28.3	-31.7	45.4
Общо за групи А, Б и В	1258.3	556.1	4153.1	3156.4	4186.7	3683.5
Г. Грешки и пропуски	81.7	-255.7	-1166.7	-436.4	-700.4	-786.2
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	1340.1	300.4	2986.4	2720.1	3486.3	2897.3
Д. Резерви и друго финансиране	-1340.1	-300.4	-2986.4	-2720.1	-3486.3	-2897.3
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-1340.1	-300.4	-2731.1	-2720.1	-3205.9	-2897.3
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	-255.3	0.0	-280.4	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за август 2008 г. са ревизирувани.

С отчета за октомври 2008 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за април – септември 2008 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2008 г. предварителни данни на НСИ към 6 ноември 2008 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митнически декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методология на БНБ и НСИ.

3/ Оценки за товарен транспорт по методология на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методология на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2008 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методология на БНБ.

6/ Част от текущите трансфери са прекласифицирани като капиталови съгласно информация, постъпила от Министерство на финансите.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

9/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др.

Данните за 2007 г. и 2008 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

12/ За Други сектори данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2007 г. и януари - март 2008 г.

За април - септември 2008 г. данните подлежат на ревизии.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.